

U C H W A Ł A Nr VII/51/99r.

Rady Miejskiej Żyrardowa

z dnia 25 marca 1999r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania Zarządu Miasta
z realizacji Programu Funkcjonowania Pomocy Społecznej w
1998 roku.**

**Na podstawie art.18 ust,1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku
o samorządzie gminnym / jednolity tekst Dz.U.Nr 13 z 1996
roku poz.74 z późniejszymi zmianami / uchwala się co następuje:**

& 1

**Przyjmuje się sprawozdanie Zarządu Miasta z realizacji Programu
Funkcjonowania Pomocy Społecznej w 1998 roku, stanowiące załącznik
do Uchwały.**

& 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej Żyrardowa**

mgr Włodzimierz Łysanowski

**POMOC SPOŁECZNA NA TERENIE
MIASTA ŻYRARDOWA**

**REALIZACJA PROGRAMU
FUNKCJONOWANIA POMOCY
SPOŁECZNEJ W 1998 ROKU**

**INFORMACJA Z REALIZACJI UCHWAŁY NR XXXVII/236/97
RADY MIEJSKIEJ ŻYRARDOWA W SPRAWIE PROGRAMU FUNKCJONOWANIA
POMOCY SPOŁECZNEJ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W ŻYRARDOWIE W ROKU 1998.**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zawarte w programie stanowiącym załącznik do powyższej Uchwały. Program ten został opracowany w oparciu o ustawę o pomocy społecznej. Ustawa z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej tekst jednolity (Dz.U. z 1993r. Nr 13 poz. 60 z późniejszymi zmianami Dz.U. Nr 100 poz. 687 z 1996r. Nr 100 poz. 459 i Nr 147 poz. 687 z 1997r. Nr 28, poz. 153, Nr 93, poz. 569 i Nr 104, poz. 661).

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia jest dostosowywana do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy oraz do możliwości finansowych Ośrodka.

Rodzaj świadczenia ustalany jest na podstawie wywiadu środowiskowego, przeprowadzanego przez dyplomowanego pracownika socjalnego.

W MOPS-iej zatrudnionych jest 12-tu rejonowych pracowników socjalnych, którzy obsługują 12 rejonów.

W tej sytuacji liczba ludności na jednego pracownika socjalnego w rejonie wynosi ok. 3 600 osób.

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej (art. 46 ust. 8) na jednego pracownika socjalnego powinno przypadać 2 000 mieszkańców.

Pracownika socjalnego obowiązuje dyskrecja i tajemnica zawodowa. Każda pomoc jest imienna i przyznawana jest decyzją administracyjną.

Obowiązek wykonania zadań pomocy społecznej spoczywa na gminie oraz administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawami.

- Usługi opiekuńcze w domu chorego wykonywane są przez opiekunki PCK i PKPS na podstawie zlecenia lekarskiego i wywiadu środowiskowego.
- Wyprawki niemowlęce przyznawane były zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 października 1993r.
- Sprawienie pogrzebu dotyczyło szczególnie osób samotnych lub NN.

Warto też zwrócić uwagę na strukturę świadczeniobiorców, która w sposób wyraźny wskazuje przyczyny ubóstwa i trudnej sytuacji bytowej rodzin korzystających z pomocy Ośrodka.

Przyczyna ubóstwa i trudnej sytuacji bytowej rodziny	Liczba rodzin	Wskaźnik ^x procentowy	Liczba osób w rodzinach		
			ogółem	kobiety	% ^{xx}
Sieroctwo	2	-	2	2	-
Bezdomność	-	-	-	-	-
Ochrona macierzyństwa	72	0,47	296	222	0,68
Bezrobocie	377	2,47	1256	812	2,88
Niepełnosprawność	758	4,96	2005	1273	4,60
Długotrwała choroba	711	4,65	2056	1321	4,72
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	461	3,02	1630	946	3,74
- rodziny niepełne	276	1,81	914	596	2,09
- wielodzietność	84	0,55	542	329	1,24
Alkoholizm	95	0,62	254	143	0,58
Narkomania	-	-	-	-	-
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu z.k.	49	0,32	79	21	0,18
Kłeska żywiołowa lub ekologiczna	-	-	-	-	-

^x - odsetek ogólnej liczby rodzin w Żyrardowie

^{xx} - odsetek ogólnej liczby mieszkańców miasta.

Wyjaśnienie : W przypadku wielu rodzin w grę wchodzi współwystępowanie dwóch lub większej ilości przyczyn ubóstwa.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych były realizowane zgodnie z potrzebami we współpracy: z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z Warsztatami Terapii Zajęciowej, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, z oddziałami rehabilitacji leczniczej w zakresie zaopatrzenia medycznego i z Domem Dziennego Pobytu dla dzieci niepełnosprawnych. 758 rodzin skorzystało z naszej pomocy, gdzie przyczyną trudnej sytuacji bytowej rodziny była niepełnosprawność.

W 1998r. skierowano do Zespołu Orzekania o sposobie niepełnosprawności 102 osoby, z tej grupy 98 osobom określono stopień niepełnosprawności.

W Warsztatach Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni Inwalidów " Novum " brało udział 40 inwalidów głównie z I grupą inw. bądź II grupą " żadna praca ".

W ramach współpracy z Domem Dziennego Pobytu dla dzieci niepełnosprawnych Ośrodek dofinansowywał dożywianie dzieci w /wym. placówce jak również wspierał finansowo rodziny.

Ogółem z terenu miasta została udzielona pomoc 190 rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi.

Dofinansowano do turnusów rehabilitacyjnych 10 rodzin.

Dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego otrzymały dofinansowanie w ramach tzw. " zielonej szkoły ".

Pomoc pozafinansowa obejmowała następujące formy
działania;

-Poradnictwo prawne -realizacja tego zadania przedstawiała się w sposób następujący:

W omawianym okresie roku 1998 konsultant prawnik udzielił podopiecznym MOPS-iej 80-siąt porad prawnych z różnych dziedzin zagadnień prawnych. W ramach tychże porad - podopieczni zgłaszali się wielokrotnie, co podwyższyło liczbę wizyt i porad znacznie ponad 80-siąt.

Konsultant prawnik w większości przypadków nie tylko udzielał porad prawnych na określone okoliczności, ale też sporządzał pozwyny wnioski, skargi i inne pisma procesowe /58 pozwów, skarg i pism /. Rozpatrywane były następujące zagadnienia: z zakresu kodeksu pracy, sprawy zasiłków w ramach Ustawy o pomocy społecznej, rozwód, ustalenie alimentów, podwyższenie alimentów, sprawy związane z ekamisją, podział majątku dorobkowego, ograniczenie władzy rodzicielskiej, o egzekucję za pośrednictwem komornika, o ustalenie ojcostwa, sprawy mieszkaniowe, sprawy dziedziczenia ustawowego i testamentowego, odwołanie od decyzji ZUS ad inwalidztwa, skargi do prokuratury.

Przez okres całego roku 1998 konsultant udzielał porad i wyjaśnień, oraz interpretował przepisy w zakresie Ustawy o pomocy społecznej, prawa pracy, prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz innych ustaw i przepisów - poszczególnym pracownikom MOPS-ów.

W związku z reformą ZUS i zmianami poszczególnych przepisów Ustawy o pomocy społecznej - interpretowana i porównywana była treść tychże przepisów z nowymi założeniami.

Konsultant prawnik przez okres całego ubiegłego roku współpracował z jednostkami takimi jak: Sąd Rejonowy, Prokuratura, Policja, Urząd Komorniczy, Kuratorium, Świetlica Profilaktyczna, kolegium d/s Wykroczeń, Urząd Miasta i inne jednostki - pod kątem zabezpieczenia

Konsultant prawnik jako Vice przewodniczący komisji d/s przeciwdziałania alkoholizmowi w ciągu całego roku 1998 - w miarę potrzeby kierował do w/w komisji rodziny podopiecznych MOPS dotknięte uzależnieniem poprzez alkoholika - członka rodziny, jak również w tych przypadkach, gdzie była ewidentna przemoc w rodzinie. W tych dziedzinach konsultant łączył współpracę komisji z MOPS. Do komisji d/s przeciwdziałania alkoholizmowi skierowanych zostało przy udziale MOPS 16-cie osób - równocześnie podopiecznych MOPS, które to osoby zgłosiły się o poradę i pomoc w tym temacie do konsultanta prawnika.

-Poradnictwo psychologiczne

W ubiegłym roku do zatrudnionego w MOPS konsultanta - socjologa zgłosiło się ogółem 109 osób, które deklarowały chęć powrotu do aktywnego życia zawodowego i w związku z tym prosiło o pomoc w znalezieniu stałego zatrudnienia lub po prostu jakiegokolwiek pracy. Ponieważ wiele z tych osób, które w 1998r. do socjologa konsultanta zgłosiło się po raz pierwszy, składało w okresie minionych 12 miesięcy wiele wizyt, a wśród zainteresowanych znalezieniem pracy znaleźli się także interesanci odwiedzający Ośrodek jeszcze wcześniej, liczba udzielonych porad była znacznie większa.

Trzeba od razu zaznaczyć, że zdecydowana większość zgłaszających się osób najprawdopodobniej nie zwróciłaby się o pomoc w znalezieniu pracy, gdyby nie zasugerowali im tego pracownicy socjalni MOPS.

Zabiegając u tych pracowników o taką lub inną pomoc materialną kierowane one były do socjologa, aby się dowiedzieć, czy nie ma dla nich czasem odpowiednich ofert pracy.

Interesanci, których jest mowa, to przede wszystkim byli i obecni podopieczni Ośrodka Pomocy. Osoby te są z reguły tzw. długookresowymi bezrobotnymi. W ich przypadku wzmożone, bardziej lub mniej autentyczne zainteresowanie znalezieniem pracy powodowane jest zazwyczaj obniżeniem się materialnego standardu życia lub zagrożeniem, iż do takiego

**STRUKTURA ZBIOROWOŚCI INTERESANTÓW ZGŁASZAJĄCYCH SIĘ PO
POMOC W ZNALEZIENIU PRACY W UJĘCIU TABELARYCZNYM.**

1. Wykształcenie interesantów.

Wykształcenie	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Podstawowe	31	17	48
Zawodowe	21	11	32
Średnie ogólne	9	-	9
Średnie zawodowe	7	13	20
Wyższe	-	-	-
Razem	68	41	109

2. Wiek interesantów.

Grupy wieku	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Poniżej 18 lat	-	-	-
19 - 25	16	8	24
25 - 40	37	17	54
Powyżej 40 lat	15	16	31
Razem	68	41	109

Podział na grupy wiekowe dokonany został z uwzględnieniem realiów rynku pracy , a zwłaszcza wymagań stawianych w tym względzie przez pracodawców.

3. Stan cywilny interesantów.

Stan cywilny	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Kawaler/panna	5	14	19
Samotne matki/ojcowie	17	1	18
Osoby zamężne (konkubitancki)	32	17	54
Osoby rozwiedzione (separacje)	12	9	21
Wdowy/wdowcy	2	-	2
Razem	68	41	109

obniżenia może dojść w bliskiej przyszłości. Szczególną kategorią interesantów, która - choć niezbyt liczna - zasługuje na uwagę, stanowiły osoby bardzo długo bezrobotne z syndromem tzw. wyuczonej bezradności, Osoby te oprócz bezpośredniej pomocy wymagały wsparcia psychicznego.

Zgłaszający się interesanci różnią się między sobą pod względem rzeczywistego stopnia zainteresowania z ich strony podjęciem pracy. Stwierdzić należy, że wśród osób, o których mowa, przeważają raczej ci, których bardziej interesuje możliwość korzystania ze środków F-szu Pomocy Społecznej niż praca.

W zależności od tego, jaki był przebieg takiej rozmowy - wywiadu, dany interesant informowany był o wolnych miejscach pracy, a jeśli zachodziła potrzeba także o metodach skutecznego starania się o pracę i zalecanym dość powszechnie sposobie prowadzenia rozmowy z ewentualnym pracodawcą, w tym o konieczności wcześniejszego przygotowania się do takiej rozmowy.

W minionym roku - tak, jak i w latach poprzednich - zatrudniony w MOPS socjolog współpracował z żyrańskim Urzędem Pracy.

Współpraca ta polegała na podejmowaniu wspólnych wysiłków w celu udzielenia pomocy tym spośród długotrwale bezrobotnych będących podopiecznymi MOPS, którzy wraz z członkami swych rodzin znaleźli się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i wymagali dodatkowego wsparcia.

-Opiekę stacjonarną zapewniono osobom, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku.

W omawianym okresie do Domów Pomocy Społecznej skierowano 49 osób.

-Praca socjalna w rozumieniu działalności zawodowej wykonywana była przez dyplomowanych pracowników socjalnych w środowiskach rodzin niezaradnych życiowo, patologicznych i kryminogennych. Dla osób, które opuściły Zakłady karne lub Domy Dziecka pracownicy socjalni pomagali w uzyskaniu mieszkania, w zagospodarowaniu się łącznie z pozyskaniem mebli i sprzętu gospodarstwa domowego, w uzyskaniu pracy bądź zasiłku dla bezrobotnych.

Z tej formy pomocy skorzystały 802 rodziny.

Zakres potrzeb życiowych naszych podopiecznych był bardzo różny.

Pod pojęciem "potrzeb" rozumie się zazwyczaj odczuwane braki.

Mogą one być uświadomione lub nieuświadomione.

Nieświadomość istoty odczuwanych braków dotyczy w szczególności osób upośledzonych psychicznie, chorych i uzależnionych.

Zakres potrzeb, których zaspokajanie uznać należy za niezbędne jest zmienny czasowo i przestrzennie - uzależniony jest od cech indywidualnych i otoczenia społecznego.

W omawianym okresie naszej pracy tj. w roku 1998 uznaliśmy za niezbędną ochronę egzystencji biologicznej rodziny przed zagrożającym jej głodem, bezdomnością i brakiem odzieży. Do każdego klienta odnosiliśmy się z troskliwością i szacunkiem.

Przy istniejącej kondycji finansowej Ośrodka nie było nas stać na zaspokajanie potrzeb wyższego rzędu to znaczy przeciwdziałanie pogarszaniu się osiągniętego poziomu życia.

Uzupełnieniem naszej działalności pomocowej na rzecz klientów Ośrodka była ścisła współpraca z jednostkami działającymi na terenie naszego miasta, które również świadczą pomoc wynikającą z zakresu ich działania, a są to: PCK, PKPS, " Monar ", Rodzinny Klub Abstynenta, Samorządu Mieszkańców, Związek Emerytów, Rencistów, Kombatantów i Niewidomych, Organizacja Salezjańska, Świetlica Profilaktyczno- Wychowawcza, Środowiskowe Ognisko Wychowawcze, Ogród Jordanowski, Związek Harcerstwa Polskiego.

Z usług opiekuńczych świadczonych przez PCK i PKPS skorzystało -107 osób. Usługi te obejmowały pielęgnację zleconą przez lekarza oraz podstawową opiekę higieniczno-sanitarną.

Z usług tych korzystają osoby samotne w podeszłym wieku.

W ramach działań na rzecz osób bezdomnych do placówki " Markot " w Oryszewie skierowano 6 osób z tych osób 2 osoby pozostały na stałe. Koszty ich pobytu pokrywa Ośrodek z przyznanych im zasiłków stałych, 4 osoby zmieniły miejsce pobytu.

Członkowie Klubu Abstynentów korzystali z pomocy finansowej oraz licznych porad prawnych.

Ogółem pomocą objęto 95 rodzin z problemem alkoholowym.

Przewodniczący istniejących Związków Emerytów i Rencistów byli w stałym kontakcie z pracownikami socjalnymi i na bieżąco świadczyli odpowiednie formy pomocy.

Dla dzieci ze Środowiskowego Ogniska Wychowawczego i Ogrodu Jordanowskiego opłacano podwieczorki.

Z funduszu Ośrodka opłacano również wypoczynek letni dzieciom wyjeżdżającym ze Świetlicy Profilaktyczno Wychowawczej i Organizacji Salezjańskiej w ilości 15 osób.

Współpracowaliśmy również z takimi instytucjami jak: Sąd Rejonowy, Komenda Policji, Straż Miejska, Rejonowy Urząd Pracy, Szkoły.

Dużym utrudnieniem w naszej pracy jest zbyt wydłużony okres postępowania Sądowego, a zwłaszcza w sprawach rodzinnych. Brak szybkiego wydania postanowienia w sprawie - sprzyja demoralizacji dziecka pozostającego w środowisku patologicznym.

Działalność informacyjna prowadzona była poprzez masmedia - TV Żyrardów, Tygodnik Żyrardowski, Życie Żyrardowa oraz Radio Niepokalanów. Biorąc pod uwagę doświadczenia zebrane w codziennej pracy Ośrodka, kondycję żyrardowskich gospodarstw domowych, a więc i warunki bytu tutejszych rodzin - w świetle własnej oceny MOPS - ocenić wypada jako niezadawalającą. Ocenę taką odnieść można zwłaszcza do następujących kategorii gospodarstw domowych:

- gospodarstw, które korzystają obecnie z różnych form pomocy i otrzymują świadczenia pieniężne i rzeczowe.
- gospodarstw, których podstawą bytu są świadczenia emerytalno-rentowe.

- gospodarstw, których byt ekonomiczny opiera się na pracy najemnej co najmniej jednego domownika opłacanej na poziomie przeciętnym i typowym dla lokalnego, żyrardowskiego rynku pracy.

W przypadku ostatniego z wymienionych typów gospodarstw domowych, zdarza się dość często, iż zasobność budżetu rodzinnego kształtuje się na poziomie niewiele wyższym niż poziom, który w świetle obowiązujących dziś regulacji prawnych uprawnia do ubiegania się o pomoc. To samo powiedzieć można o gospodarstwach domowych emerytów i rencistów.

Podstawową przyczyną takiego stanu rzeczy jest sytuacja występująca na lokalnym rynku pracy, którą charakteryzuje stosunkowo wysokie bezrobocie, oraz niski poziom oferowanych płac - zwłaszcza za pracę wymagającą niskich i średnich kwalifikacji.

Niezadawalająca sytuacja ekonomiczna rzutuje rzecz jasna na inne sfery życia rodzinnego i odciska swe negatywne piętno na całej sferze zaspokajania ludzkich potrzeb.

Towarzyszący temu wzrost poczucia niepewności rodzin, lęk i niepokoję o przyszłość własną i przyszłość osób bliskich, a to prowadzić może z kolei do postępującej marginalizacji społecznej.

Reasumując powyższe działania MOPS-ej zauważa się, iż pomimo stosowanych tak bardzo różnych form pomocy - nie u wszystkich rodzin jesteśmy w stanie zaspokoić ich potrzeby.

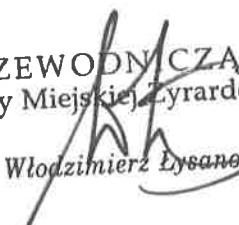
Wynika to z możliwości finansowych Ośrodka jak również z braku chęci współpracy samych podopiecznych z pracownikiem socjalnym. Nie mały też wpływ na sytuację naszych rodzin ma ciągle zmieniająca się sytuacja na lokalnym rynku pracy.

Dlatego też poprawa warunków rodzin pomimo udzielonej przez Ośrodek pomocy nie zawsze na trwale doprowadza rodzinę do prawidłowego jej funkcjonowania w środowisku.

Czasami rodzina pod kierunkiem pracownika socjalnego tylko na pewien czas jest samodzielna, wydolna finansowo i wychowawczo. Wynika to również z braku zainteresowania samego podopiecznego do prawidłowego funkcjonowania w środowisku i z taką rodziną pracuje się przez wiele lat.

W roku 1998 nie było odmów z braku środków, Organ odwoławczy nie uchylił też żadnej decyzji wydanej przez MOPS.

CZŁONEK ZARZĄDU
mgr Bogusław Adamkiewicz

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej Zyrardowa
mgr Włodzimierz Lysanowski

Wnioski:

Kierunki działań pomocy społecznej w 1999 roku.

1. Realizacja zadań wynikających z Ustawy o pomocy społecznej.
2. Preferowanie form pomocy na rzecz osób znajdujących się w kryzysie z różnych powodów, a w szczególności:
 - bezrobocia
 - alkoholizmu
 - przemocy w rodzinie
 - obarczenia licznym potomstwem, niezaradnych życiowo
3. Działanie na rzecz rozwoju usług opiekuńczych specjalistycznych i zwykłych.
4. Rozwój usług na rzecz osób i dzieci niepełnosprawnych, warunkujących ich uczestnictwo w życiu społecznym.
5. Rozwijanie pozafinansowych form pomocy
(praca socjalna, poradnictwo, zakupy rzeczowe, pozyskiwanie sponsorów)
6. Współpraca z organizacjami społecznymi działającymi na terenie miasta.
7. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
8. Współpraca z Wojewódzkim Wydziałem Spraw Społecznych

DYREKTOR
Miejskiego Ośrod. Pom. Społecznej
w Żyrardowie
Bożenna Rimała